

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha ve věci

žalobce: **Spolek Pro Life Bechyně, z. s.**, IČO 60063190
sídlem Písecká 372, 391 65 Bechyně

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 65, 100 10 Praha 10

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

t a k t o :

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Návrh žalobce na osvobození od soudních poplatků se zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobou podanou původně u Krajského soudu v Českých Budějovicích a postoupenou Městskému soudu v Praze se žalobce domáhá, aby soud jednak určil, že žalobce je řádným účastníkem správního řízení se všemi právy ve věci žádosti o vydání povolení pokácet stromořadí vzrostlých dřevin v Libušině ulici v Bechyni, jednak uložil žalovanému vyřídit jeho odvolání a žádost o obnovu řízení předmětného správního řízení ve shodě s platnými zákony a souvisejícími předpisy.
2. V podané žalobě žalobce uvedl, že dne 17. 3. 2015 zahájil Městský úřad Bechyně správní řízení ve věci žádosti o povolení pokácení stromořadí 10 vzrostlých dřevin v Libušině ulici, obec Bechyně. Této žádosti bylo vyhověno rozhodnutím ze dne 21. 7. 2015. Krajský úřad Jihočeského kraje na základě podnětu žalobce uvedené rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení zrušil rozhodnutím ze dne 16. 12. 2015, č.j. KUJCK89849/2015 OZZ/Hk/P-19/15, sp.zn. OZZL85334/2015/3/pehe, a věc vrátil správnímu orgánu k novému projednání. Dne 28. 12. 2015 oznámil žalobce ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), svou účast ve správním řízení a prvostupňový správní orgán s ním

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

po celou dobu správního řízení jednal jako s řádným účastníkem řízení. Důvodem, pro který žalobce neoznámil správnímu orgánu svou účast ve správním řízení dříve, je skutečnost, že žalobce nevykonával v té době aktivní ochrannářskou činnost a neměl proto podanou ani žádost o podávání informací dle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dne 25. 5. 2016 vydal prvostupňový správní orgán nové rozhodnutí č.j. BE-04009/2016/VaŽP/Bl, kterým vyhověl podané žádosti a povolil pokácení stromořadí. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl Krajský úřad Jihočeského kraje rozhodnutím ze dne 16. 8. 2016, č.j. KUJCK 108010/2016 OZZ/Hk/O-64/16, tak, že podané odvolání zamítl jako nepřipustné podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Krajský úřad Jihočeského kraje tak dodatečně nezákonně neuznal účastenství žalobce ve správním řízení a odňal mu právo využít opravných prostředků. Následně žalobce podal proti postupu správního orgánu stížnost podle § 175 správního řádu, kterou adresoval k rukám ministra životního prostředí, který tuto stížnost shledal nedůvodnou a věc odložil (žalobce nesprávně uvádí, že ministr životního prostředí podanou stížnost odmítl, z přiložených listin – sdělení ministra životního prostředí ze dne 9. 8. 2018 - je zřejmé, že žalobce byl sdělením ze dne 9. 8. 2018 vyrozuměn o tom, že jeho stížnost byla jako nedůvodná odložena – pozn. soudu). V reakci na to žalobce požádal o přešetření způsobu vyřízení jeho stížnosti (žalobce nesprávně uvádí, že podal odvolání, avšak z přiložených listin - podání ze dne 23. 8. 2018 - je zřejmé, že žalobce žádal o přezkum způsobu vyřízení podané stížnosti – pozn. soudu), avšak neúspěšně, neboť i toto podání bylo shledáno nedůvodným (žalobce nesprávně uvádí, že jeho podání bylo odmítnuto, z přiložených listin – sdělení Ministerstva životního prostředí ze dne 28. 8. 2018 - je zřejmé, že stížnost byla odložena jako nedůvodná – pozn. soudu). Teprve v tomto okamžiku se žalobce rozhodl podat žalobu ke správnímu soudu, neboť je přesvědčen o tom, že nevyřízením podané stížnosti byla porušena jeho procesní i hmotná práva jako účastníka řízení, zejména pak právo podat odvolání a uplatnit žádost o obnovu řízení.

3. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 11. 2018, č.j. 59 A 4/2018-31, bylo rozhodnuto o postoupení věci Městskému soudu v Praze.
4. Městský soud se v první řadě zabýval otázkou, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby mohl žalobu posoudit z věcného hlediska. Jednou z podmínek řízení je i přípustnost návrhu podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
5. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
6. Podle § 85 s.ř.s. žaloba je nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

7. V projednávané věci je meritem řízení před správním orgánem vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 zákona o ochraně přírody a krajiny. Účastníkem takového řízení je vždy žadatel a dále jimi mohou být účastníci dle § 70 a § 71 zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy jednak občanské sdružení, jehož hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny, které podalo u příslušného správního orgánu žádost o informace o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, a oznámilo svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; jednak obce.
8. Správní řízení bylo v daném případě zahájeno na základě žádosti podané Městem Bechyně dne 17. 3. 2015. Žádosti bylo vyhověno rozhodnutím Městského úřadu Bechyně ze dne 21. 7. 2015, které bylo ve zkráceném přezkumném řízení zrušeno rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 16. 12. 2015, č.j. KUJCK89849/2015 OZZ/Hk/P-19/15, a věc byla vrácena správnímu orgánu k novému projednání. Dne 28.12.2015 oznámil žalobce ve smyslu § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny svou účast ve správním řízení, neboť se mylně domnívá, že v důsledku zrušení prvostupňového rozhodnutí správního orgánu došlo k zahájení nového správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin, a byly proto splněny podmínky uvedené v § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, zejména pak byla dodržena lhůta pro oznámení účasti v řízení. Z tohoto důvodu také žalobce podal odvolání proti novému rozhodnutí správního orgánu o povolení ke kácení dřevin, které však bylo Krajským úřadem Jihočeského kraje (rozhodnutím ze dne 16. 8. 2016, č.j. KUJCK 108010/2016 OZZ/Hk/O-64/16) zamítnuto jako nepřipustné z důvodu, že žalobce nebyl účastníkem správního řízení, neboť včas neoznámil svou účast ve správním řízení. Proti tomuto rozhodnutí žalobce nepodal žalobu podle § 65 s.ř.s., ačkoliv její podání bylo přípustné v zákonné lhůtě 2 měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Žalobce podal na postup správních orgánů stížnost podle § 175 správního řádu, která byla odložena jako nedůvodná.
9. Nyní podanou zásahovou žalobou se žalobce snaží vstoupit do shora uvedeného správního řízení, neboť se cítí účastníkem řízení.
10. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 3. 2019, č.j. 1 As 448/2018-31 (dostupný na www.nssoud.cz), konstatoval: „Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je totiž subsidiární vůči ostatním žalobním typům zakotveným v s. ř. s., které mají proti jejímu podání přednost, a vůči prostředkům ochrany využitelným ještě v řízení před správními orgány. Zásahová žaloba není „náhražkou“ žaloby proti rozhodnutí libovolně použitelnou, nýbrž jejím doplňkem, jakousi „záchrannou sítí“ pro situace, v nichž si nelze vystačit s instrumentáři žaloby proti rozhodnutí prostě proto, že akt veřejné správy, který je napadán, není možno jako rozhodnutí identifikovat pro absenci některého z jeho atributů. Subsidiarita vůči ostatním žalobním typům znamená, že zásahová žaloba je přípustná teprve tehdy, pokud nepřichází v úvahu podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.) a ani podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy (§ 101a a násl. s. ř. s.) ... Účastník řízení si tudíž nemůže zvolit, jaký žalobní typ by byl pro něj výhodnější a jaký nakonec využije.“ Městský soud v Praze neshledává žádný důvod se od těchto závěrů odchýlit.

11. Zásahová žaloba vymezená žalobcem jako žaloba na určení, že žalobce je řádným účastníkem správního řízení se všemi právy ve věci žádosti o vydání povolení pokácet stromořadí vzrostlých dřevin v Libušině ulici v Bechyni, a má být proto rozhodnuto v souladu s právními předpisy o jeho odvolání a žádosti o obnovu předmětného správního řízení, je tak nepřijatelná, neboť zde existuje jiný prostředek ochrany. Tímto prostředkem bylo podání žaloby podle § 65 s.ř.s. proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 16. 12. 2015, č.j. KUJCK89849/2015 OZZ/Hk/P-19/15, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce z důvodu jeho nepřijatelnosti. Stejným způsobem se žalobce mohl domáhat ochrany svých práv podáním žaloby proti rozhodnutí správních orgánů ve věci žádosti o povolení obnovy řízení. Pokud tak žalobce neučinil a žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nepodal, nemůže se nyní domáhat téhož podáním zásahové žaloby směřující proti způsobu vyřízení jeho stížnosti podané podle § 175 správního řádu.
12. Lze tedy shrnout, že žalobce se zásahovou žalobou domáhá práv, kterým poskytuje ochranu jiný právní prostředek. Soudu proto nezbylo než žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. ve spojení s § 85 s.ř.s. odmítnout pro nepřijatelnost.
13. O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 věta první s.ř.s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
14. Žalobce současně v podané žalobě požádal o osvobození od soudních poplatků. Podle ustanovení § 36 odst. 3 s.ř.s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Žalobce podal návrh, který nelze v řízení před správním soudem projednat, a proto bylo na místě jej bez věcného projednání odmítnout. V tomto případě se tak jedná o zjevně bezúspěšně uplatněný návrh, a proto soud dospěl k závěru, že podmínka pro osvobození od soudních poplatků nebyla splněna.
15. Soud si je vědom toho, že žalobce současně s podanou žalobou podal i návrh na přiznání odkladného účinku podané žalobě. O tomto návrhu ale již nerozhodoval, neboť již rozhodl ve věci samé.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. června 2019

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu